

Tampereen 20 Vuotta
KAUPUNKISEUTU

Kuntayhtymän toiminta ja talous 1.1.–31.8.2026

Kuntajohtajakokous 25.9.2026
Seutuhallitus 30.9.2026

Esityksen kuvat: Laura Vanzo ja Saara Holma

Raportointi 1.1.–30.8.2026

Seutuyksikön toiminnalliset tavoitteet

Seutuhallitus hyväksyi kuntayhtymän talousarvion vuodelle 2026 ja 19 toiminnallista tavoitetta 17.12.2025.

Tavoitteet nojaavat Vehreä metropolimme -strategiaan ja sen toteutusohjelmaan. Kuluva talousarvio vuosi on strategian viimeinen toteutusvuosi. Tavoitteissa on huomioitu myös rakennesuunnitelman 2040+ ja MAL5-sopimuksen toteuttaminen.

Tavoitteiden seuranta esitetään seutustrategian kolmen pääviestin ”Lumoava arki, Fiksu kasvu ja Maailmalle auki” mukaisesti.

Lisäksi kuvataan seutuyhteistyön yleinen kehittäminen ja kansallisen MAL-verkoston painopisteet 2026.

Lumoava arki

Kaupunkiseudulla voi asua eurooppalaisittain urbaanisti tai maaseudun kylissä. Naapurustomme ovat turvallisia ja viihtyisiä. Asukkaille on tarjolla älykkäitä liikkumismahdollisuuksia ja elämyksiä vapaa-aikaan. Luonnon sinivihreys ihastuttaa arkeamme. Kuntien palvelut on viritetty tuottamaan asukkaille hyvinvointia ja elämänlaatua. Asukasosallisuus ja yhteenkuuluvuus vahvistavat ilmapiiriä. Kaupunkiseutu on kaikille läheinen.

Lumoava arki

Seudulliset asuntomarkkinat

1.

Asumisen laatuohjelman valmistelu. Laatuohjelman laadintaan liittyvät lähete keskustelut on käyty kevään 2025 aikana, ja laatuohjelman tilannekuvaa ja taustamateriaalin keräystä on tehty syksyllä 2025.

Tavoite on toteutumassa

2.

Asumisen ja rakentamisen seudullista tietokkuna jatkokehitetään. Tietokkuna valmistuu ja otetaan käyttöön 2025, ja sitä laajennetaan uusilla tiedoilla vuonna 2026. Tietokkuna palvelee asuntomarkkinoiden tilannekuvan luomisessa kuntien asiantuntijoita, päätöksentekijöitä ja yrityksiä.

Tavoite on toteutumassa

3.

Kohtuuhintaista asumista edistetään yhdessä sidosryhmien kanssa. Yhteistyöllä VARKEN, kuntien ja kohtuuhintaisten asuntotuotannon rakennuttajien kanssa tavoitellaan sosiaalisesti kestävän asuntopolitiikan jatkumista, kuntien yhteisvastuuta ja segregaaion ehkäisyä.

Tavoite on toteutumassa osittain. Vaatii avauksia myös valtion suunnalta. Työ jatkuu.

Lumoava arki

Yhteinen tulevaisuustyö

4.

Kaupunkiseudun futuriikki 2056 -hanke toteutetaan. Tampereen kaupunkiseutu täyttää 50 vuotta vuonna 2056. Futuriikki-hankkeessa ennakoidaan seudun strategisten suunnitelmien tulevaisuusvaikutuksia eri väestöryhmien avulla. Hanketta rahoittaa Sitra. **Hankkeelle on saatu jatkoaikaa 28.2.2027 saakka.**

Tavoite on toteutumassa

Lumoava arki

Sivistyspalvelut

5.

Yksityisen varhaiskasvatuksen sääntökirja päivitetään. Kaupunkisedun kunnilla on seudullinen käytäntö yksityisen varhaiskasvatuksen ohjauksessa. Käytäntöä on tarkasteltu vuonna 2025 tehdyssä palveluseteliselvityksessä, jonka johtopäätökset päivitetään seudulliseen sääntökirjaan.

Tavoite on toteutumassa osittain (jatkuu 2027)

6.

Positiivinen jatkumo perusopetuksesta toiselle asteelle – palveluja kehitetään kokonaisvaltaisesti. Työ sisältää mm. ohjaamotoiminnan kehittämisen, kuntotuttavan ammatillisen koulutuksen mallien ja tarpeen kartoituksen sekä opinpolkuindeksin päivittämisen vuonna 2027.

Tavoite on toteutumassa

7.

Liikuntapaikkayhteistyötä kuntien raja-alueilla ja suurissa liikuntainvestoinneissa edistetään. Kaupunkiseudun liikuntapaikkainvestointien kartoitus on tehty 2025. Työtä jatketaan kuntien raja-alueilla sijaitsevien vapaasti käytössä olevien liikuntapaikkojen ja seudun suurten liikuntainvestointien yhteistyömahdollisuuksien tunnistamiseksi.

Tavoite on toteutumassa

Fiksu kasvu

Toimimme ekologisesti kestävästi ja kuntarajattomasti. Kasvun selkärankana on eheä ja vahva yhdyskuntarakenne. Seudullinen elinkeinopolitiikka vauhdittaa yritystoiminnan kestävää siirtymää ja panostaa valittuihin kärkiin. Kaupunkiseudun työpaikat lisääntyvät, koulutus ja osaaminen kohtaa työpaikkojen tarpeet. Yritysten sijoittumisessa ei katsota kuntarajoja.

Fiksu kasvu

Liikkuminen

8.

Lähijunaliikenteen seisakkeiden suunnittelua edistetään MAL5-sopimuksen mukaisesti. MAL5-sopimuksessa sovittujen aseman/seisakkeiden (Sääksjärvi, Messukylä, Ruutana, Ylöjärven keskusta, Epilä ja Harjuniitty) esisuunnittelu valmistuu keväällä 2026. Ratasuunnittelu käynnistetään toteutusvalmiuden ja vaikuttavuuden kannalta parhaissa kohteissa.

Tavoite on toteutumassa

9.

Lähijunaliikenteen hankintojen suunnittelua valmistellaan junaliikenteen kilpailutusta varten. Valtio/Traficom kilpailuttaa julkisesti tuetun ostoliikenteen 2031 vuoden alusta lähtien. Kuntien päätöksentekoa lähijunaliikenteen hankinnasta tuetaan seudullisella tietopohjalla ja seudullista kokonaisratkaisua edistämällä.

Tavoite on toteutumassa

10.

EU-asetuksen mukaisen seudullisen kestävä kaupunkiliikenteen suunnitelman (Sustainable Urban Mobility Plan, SUMP) laadinta aloitetaan. Suunnitelman laadinta aloitetaan kokoamalla liikennejärjestelmätyön seudullinen tietopohja ja täydentämällä sitä mm. jakelun ja logistiikan selvityksellä. Suunnitelma valmistuu 2027 ja antaa syötteitä MAL6-sopimuksen valmisteluun.

Tavoite on toteutumassa

11.

Seudullisten pysäköintiperiaatteiden tarkistaminen käynnistetään. Kaupunkiseudun yhdyskuntarakenteen eheyttämistä tukevat pysäköintiperiaatteet ja niiden toimeenpano on hyväksytty 2020-luvun vaihteessa. Periaatteiden tarkistus käynnistetään seudullisesti merkittävien joukkoliikennehankkeiden osalta.

Tavoite on toteutumassa. 1 vaihe on hyväksytty 6/2026 SH.

Fiksu kasvu

Maankäyttö

12.

Seudullisen sini-viherstrategian valmistelua jatketaan. Sini-viherstrategian lähtötilanne on valmistunut 2025, ja valmisteluprosessi siirtyy vihervision ja strategian näkökulmien valintaan ja seudullisten tavoitteiden asetteluun.

Tavoite on toteutumassa.

13.

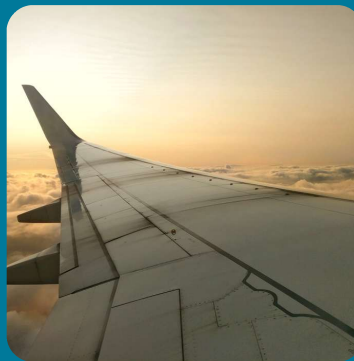
Kaupunkiseudun viherrakenteen päivitystyö käynnistetään. Työssä selvitetään seudun viherrakenteen nykytilaa ja tulevaisuuden tarpeita kaupunkiseudun kasvun ja ilmastonmuutokseen sopeutumisen näkökulmasta. Hanke saa rahoituksen EAKR-ohjelmasta. Päivitys valmistuu vuonna 2027.

Tavoite on toteutumassa.

14.

Teollisuuden vaihemaakuntakaavan valmistelua seurataan ja valmisteluun vaikutetaan. Vaihemaakuntakaavan valmisteluun välitetään kaupunkiseudun valtuustojen hyväksymän Rakennesuunnitelman 2040+ ratkaisut seudullisesti merkittävien työpaikka-alueiden ja muiden tunnistettujen elinkeinoalueiden osalta ja edistetään niiden toteutumista Mastossa joulukuussa 2026 järjestettävässä työpajassa. Pajassa käsitellään teollisuuden edistämisen edellytyksiä seudulla sekä teollisuuden vaihemaakuntakaavaa.

Tavoite on toteutumassa.

Maailmalle auki

Teemme kaupunkiseutua maailmalla tunnetuksi ja parannamme yhteyksiä. Tänne on helppo saapua. Tuemme monikulttuurisuutta ja -kielisyyttä sekä arjen kansainvälistymistä. Tänne on mukava juurtua. Seudun työmarkkinat ja koulutusympäristöt houkuttelevat kansainvälisiä osaajia ja oppijoita. Täällä on hyvä kehittyä.

Maailmalle auki

Kansainvälistyminen

15.

International House Tampere Region – kansainvälisen rekrytoinnin palvelumalli pilotoidaan kaupunkiseudun kehyskunnissa. IHT Tampereen kanssa käynnistetään hanke, jolla edistetään kv-työvoiman saatavuutta Tampereen kehyskunnissa.

Tavoite on toteutumassa

16.

Englanninkielisen kasvatuksen ja opinpolun kehittäminen jatkuu. Englanninkielisen opinpolun rakentaminen varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle on käynnistynyt vuonna 2025 nykytila- ja tarveselvityksen laadinnalla. Selvityksen pohjalta käynnistetään 2026 toimenpiteet seudullisen opinpolun rakentamiseksi.

Tavoite on toteutumassa

Yhteistyön perusta

Yhteistyön perusta

Tavoitteet

17.

Vehreä Metropolimme –seutustrategian päivityksen valmistuminen. Valmistellaan seutustrategian päivitys valtuustojen käsittelyyn ja laaditaan strategialle toteutusohjelma vuosille 2027–2030.

Tavoite on toteutumassa.

18.

Kuntayhtymän 20-vuotisjuhla huomioidaan viestinnässä ja tapahtumissa. Kuntayhtymän toiminta käynnistyi 1.6.2026. Seutuyhteistyön 20-vuotista taivalta juhlistettiin mm. Seutupäivässä 2026. Juhlavuosi huipentuu Seutufoorumiin 24.11.2026.

Tavoite on toteutumassa.

19.

Seudullisen tietotuotteiden kokonaisuutta kehitetään. Tietotuotteita ovat mm. MAL-sopimuksen seuranta, väestö- ja työllisyys- ja pendelöintikatsaukset sekä sivistyspalveluiden tilannekatsaukset ja opinpolkuindeksi.

Tavoite on toteutumassa.

MAL-verkosto

1. I Seudullisten suunnitelmien ympäristövaikutusten arvioinnin kehittäminen – ympäristöhallinnon ja seutujen kehittämishanke

Hanke on aikataulussa

2. II Matkaketjujen solmupisteet – Asemanseutujen liityntäpysäköinnin tietotarpeiden kartoittaminen, liikennehallinnon ja seutujen yhteistyöhanke

Hanke on aikataulussa

3. Jäsenmäärän kasvattaminen, muiden yhteistyöaloitteiden valmistelu: Segregaation torjunta, ikääntyneiden asuin ympäristöt, kohtuuhintainen asuminen, SUMP-yhteistyö

Neuvottelut käynnissä.

Talouden toteutuminen 1.1.–31.8.2026

Talouden toteutuminen

Kuntayhtymän tulos ajalta 1.1.–31.8.2025 näyttää noin 165 000 euroa ylijäämäiseltä.

Tuloksessa on huomioitu kuntien maksuosuuksien, hankerahoituksen ja MAL-verkoston jäsenmaksujen jaksotus. Loppuvuoden aikana on kuitenkin tiedossa talousarviotavoitteiden mukaisten palvelujen ostojen laskutuksia.

Talousarvio tulee alittumaan henkilöstökulujen osalta, sillä talousarvioon budjetoitua henkilöstöresurssia ei ole vielä täytetty. Lisäksi osa budjetoiduista palveluiden ostoista on siirtymässä vuodelle 2027. Tilinpäätösennusteen mukainen tilikauden ylijäämä olisi **noin 65 000 euroa**.

Talouden toteutuminen

SEUTUYKSIKKÖ	LASKENNALLINEN				ENNUSTE
	TA 2026	TA 1-8/26	TOT 1-8/26	TOT%	1.1.-31.12.
Myyntitulot/kunnat	1 403 000,00	935 330,00	935 330,00	100,0	1 403 000,00
Muut tuet ja avust.	340 000,00	226 670,00	198 000,00	0,0	297 000,00
Tulot yht.	1 743 000,00	1 162 000,00	1 133 330,00	97,5	1 700 000,00
Palkat ja palkkiot	760 000,00	506 670,00	478 706,74	94,5	730 000,00
Sivukulut	138 000,00	92 000,00	89 862,10	97,7	132 000,00
Palvelujen ostot	740 000,00	493 330,00	315 884,46	64,0	690 000,00
Aineet ja tarvikkeet	32 000,00	21 330,00	6 849,16	32,1	10 000,00
Vuokrat	70 000,00	46 670,00	41 830,07	89,6	70 000,00
Muut toimintakulut	3 000,00	2 000,00	1 575,38	78,8	2 500,00
Poistot	0,00	0,00	1 322,05		2 000,00
Menot yht.	1 743 000,00	1 162 000,00	936 029,96	80,6	1 634 500,00
+ yli /- alijäämä	0,00	0,00	197 300,04		65 500,00

Talouden toteutuminen

MAL-verkosto	TA 2026	TA 1-8/26	TOT 1-8/26	TOT%	1.1.-31.12.
Myyntitulot/alueet	186 550,00	124 370,00	84 200,00	67,7	220 450,00
Muut tuet ja avust.	33 900,00	22 600,00	0,00		0,00
Tulot yht.	220 450,00	146 970,00	84 200,00	57,3	220 450,00
Palkat ja palkkiot	135 000,00	90 000,00	86 878,27	96,5	135 000,00
Sivukulut	26 000,00	17 330,00	16 993,98	98,1	26 000,00
Palvelujen ostot	48 000,00	32 000,00	6 814,60	21,3	48 000,00
Aineet ja tarvikkeet	450,00	300,00	48,45	16,2	72,68
Vuokrat	10 000,00	6 670,00	5 585,36	83,7	9 000,00
Muut toimintakulut	1 000,00	670,00	0,00	0,0	0,00
Menot yht.	220 450,00	146 970,00	116 320,66	79,1	218 072,68
+ yli /- alijäämä	0,00	0,00	-32 120,66		2 377,33

Talouden toteutuminen

	LASKENNALLINEN			ENNUSTE	
KY YHTEENSÄ	TA 2026	TA 1-8/26	TOT 1-8/26	TOT%	1.1.-31.12.
Myyntitulot	1 589 550,00	1 059 700,00	1 019 530,00	96,2	1 623 450,00
Muut tuet ja avust.	373 900,00	249 270,00	198 000,00	0,0	297 000,00
Tulot yht.	1 963 450,00	1 308 970,00	1 217 530,00	93,0	1 920 450,00
Palkat ja palkkiot	895 000,00	596 670,00	565 585,01	94,8	865 000,00
Sivukulut	164 000,00	109 330,00	106 856,08	97,7	158 000,00
Palvelujen ostot	788 000,00	525 330,00	322 699,06	61,4	738 000,00
Vuokrat	32 450,00	21 630,00	6 897,61	31,9	10 072,68
Tarv., yms.	80 000,00	53 340,00	47 415,43	88,9	79 000,00
Muut toimintakulut	4 000,00	2 670,00	1 575,38	59,0	2 500,00
Menot yht.	1 963 450,00	1 308 970,00	1 052 350,62	80,4	1 852 572,68
+ yli /- alijäämä	0,00	0,00	165 179,38		67 877,33